

Stanovy Slovenskej speleologickej spoločnosti

I. ČASŤ

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Názov, sídlo a pôsobnosť

1. Názov združenia je Slovenská speleologická spoločnosť (ďalej len SSS). SSS je odborným občianskym združením záujemcov o kras a speleológiu s právnou subjektivitou celku i oblastných skupín, klubov a ostatných organizačných zložiek, ktoré pôsobia na území Slovenskej republiky.
2. Sídлом SSS je Hodžova 11, 031 01 Liptovský Mikuláš.
3. SSS používa vlastný symbol, odznak a zástavu.

Článok 2

Poslanie

1. Poslaním SSS je najmä:
  - a) poznávať, objavovať, registrovať, dokumentovať a chrániť krasové javy, rôznymi formami ich približovať verejnosti, získavať a vzdelávať záujemcov o speleológiu,
  - b) usporadúvať národné a medzinárodné konferencie, semináre, prednášky, diskusie a iné vhodné odborné a kultúrno-spoločenské podujatia
  - c) pri svojej činnosti spolupracovať so speleologickými organizáciami a inštitúciami ochrany prírody a životného prostredia doma i v zahraničí, osobitne s príslušným ministerstvom, Správou slovenských jaskýň, Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva, s Medzinárodnou speleologickou úniou (UIS) a Európskou speleologickou federáciou (FSE)
  - d) spolupracovať s vedeckými a výskumnými pracoviskami, vysokými školami a inými školskými a kultúrnymi inštitúciami a organizáciami,
  - e) obhajovať záujmy členov a organizačných zložiek SSS vyplývajúce z ich činnosti.
2. Svojou činnosťou sa SSS aktívne podieľa na ochrane jaskýň, prírody a životného prostredia prostredníctvom dobrovoľnej speleologickej strážnej služby (kontrola speleologických lokalít), formou praktickej starostlivosti o jaskyne a priepasti (uzatváranie a budovanie vchodov jaskýň a priepastí, čistenie a práca s odpadom v podzemných priestoroch atd.), dokumentačnou činnosťou (určovanie polohopisu vchodov, zameriavanie podzemných priestorov a tvorba speleologických máp), publikačnou činnosťou (vydávanie periodických a neperiodických publikácií) a vykonávaním environmentálnych, vzdelávacích, kultúrno-výchovných, športových a iných aktivít súvisiacich s poslaním organizácie.
3. Vo svojej činnosti sa SSS riadi stanovami a príslušnými právnymi predpismi.

II. ČASŤ

Členstvo, práva a povinnosti

Článok 3

Členstvo

1. Členom SSS sa môže stať osoba staršia ako 15 rokov, ktorá súhlasí so stanovami a poslaním SSS. Členovia SSS sú prijímaní a zaradení do oblastných skupín a klubov po uplynutí čakateľskej lehoty vrcholnými orgánmi základných organizačných zložiek. Výnimkou sú nezaradení a čestní členovia, ktorých schvaľuje a menuje predsedníctvo SSS. U osôb mladších ako 18 rokov sa vyžaduje súhlas zákonného zástupcu.
2. Člen SSS má právo:
  - a) voliť orgány SSS a orgány organizačných zložiek,

- b) byť volený alebo byť delegovaný do orgánov SSS po dovŕšení 18 rokov veku,
- c) vykonávať speleologickú činnosť v súlade so stanovami SSS,
- d) podieľať sa na archeologickom a inom prieskume a výskume jaskýň podľa platných zákonov,
- e) iniciatívne sa vyjadrovať k problematike sprístupňovania jaskýň.

3. Povinnosťou člena je:

- a) dodržiavať stanovy SSS a vo svojej činnosti sa riadiť pokynmi volených orgánov,
- b) platiť členské príspevky s výnimkou čestných členov,
- c) dodržiavať zásady bezpečnosti pri speleologickej činnosti a v prípade nebezpečenstva poskytnúť podľa svojich schopností a možností pomoc pri ohrození života, zdravia a materiálnych hodnôt,
- d) chrániť krasové útvary, šíriť myšlienky a zásady ochrany krasu, jaskýň a prírody vôbec,
- e) dokumentovať svoju speleologickú činnosť.

4. Členstvo v SSS zaniká:

- a) úmrtím člena,
- b) vystúpením člena oznámeným písomne orgánom SSS a organizačných zložiek SSS,
- c) zrušením orgánmi SSS pre dlhodobú neaktivitu,
- d) vylúčením člena orgánmi SSS pre závažné porušenie stanov.
- e) nezaplatením členského príspevku za dva roky nasledujúce po sebe.

III. ČASŤ

Postavenie a pôsobnosť orgánov spoločnosti

Článok 4

Orgány a organizačné zložky SSS

1. Orgány SSS sú:

- a) riadiace a výkonné:
  - valné zhromaždenie,
  - predsedníctvo SSS,
  - výbor SSS,
  - predseda SSS;

b) kontrolné:

- kontrolná komisia.

2. Organizačné zložky SSS sú:

a) základné:

- oblastné skupiny a kluby (ďalej len OS a K);

b) odborné:

- komisie,
- Dobrovoľná záchranná služba.

3. Orgány organizačných zložiek sú:

a) riadiace a výkonné:

- výročná členská schôdza,
- členská schôdza,
- výbor,
- predseda OS a K;

b) kontrolné:

- revízor.

4. Pomocné útvary SSS sú: – sekretariát SSS.

Článok 5

Valné zhromaždenie

1. Valné zhromaždenie je vrcholným riadiacim a výkonným orgánom SSS. Tvorí ho zhromaždenie delegátov všetkých organizačných zložiek SSS, členov predsedníctva a výboru SSS a členov kontrolnej komisie SSS. Zvoláva ho výbor a schádza sa najmenej raz za 4 roky, alebo mimoriadne, ak o to požiadajú jedna tretina členov alebo ak o tom rozhodne predsedníctvo.

2. Do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí:

- a) prerokúvať správy predsedníctva a voľné návrhy členov,
- b) voliť predsedu SSS, výbor a kontrolnú komisiu na dané volebné obdobie a odvolávať ich,
- c) schvaľovať: stanov SSS, zmeny a doplnky stanov, správu za príslušné volebné obdobie a záverečnú revíziu správu, kolektívne členstvo SSS v iných organizáciách a spoločnostiach,
- d) prijímať rozhodnutia o veciach, ktoré sú inak v pôsobnosti predsedníctva,
- e) zrušiť SSS.

3. Valné zhromaždenie sa uznáva nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných delegátov. Valné zhromaždenie je uznášaniaschopné, keď je prítomných viac ako polovica všetkých delegátov (čl. 7 ods. 3 písm. m).

Článok 6

Predsedníctvo SSS

1. Predsedníctvo je vrcholným výkonným a riadiacim orgánom SSS v období medzi valnými zhromaždeniami. Tvoria ho predsedovia organizačných zložiek alebo ich poverení zástupcovia.

2. Zvoláva ho výbor SSS a schádza sa podľa potreby, najmenej raz za rok. Musí byť zvolané aj v tom prípade, ak o to požiadajú jedna tretina jeho členov. Rokovanie predsedníctva vedie predseda SSS alebo poverený člen predsedníctva.

3. Do pôsobnosti predsedníctva patrí:

- a) kontrolovať činnosť výboru a ukladať mu úlohy,
- b) prijímať nové oblastné skupiny a kluby alebo rušiť ich,
- c) zvolávať valné zhromaždenie,
- d) stanovovať výšku členského príspevku,
- e) menovať čestných členov SSS,
- f) schvaľovať správy o činnosti a rozpočet SSS,
- g) v prípade potreby kooptovať chýbajúcich členov výboru,
- h) vylúčiť člena SSS za závažné porušenie stanov.

4. Predsedníctvo sa uznáva nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov.

Článok 7

Výbor SSS

1. Výbor je výkonným a riadiacim orgánom, ktorý v období medzi zasadaniami predsedníctva riadi život SSS. Výbor sa skladá z predsedu SSS, podpredsedu, tajomníka, ekonóma a najmenej troch členov výboru.

2. Výbor sa schádza podľa potreby, spravidla raz za štvrt'rok. Za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu a jeho činnosť kontroluje predsedníctvo SSS.

3. Do pôsobnosti výboru patrí:

- a) reprezentovať SSS ako celok,
- b) spolupracovať so Správou slovenských jaskýň a Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva,
- c) nadväzovať kontakty a rozširovať spoluprácu s Medzinárodnou speleologickou úniou,
- d) informovať členskú základňu,

- e) podľa potreby ustanoviť odborné komisie, pracovné skupiny a Dobrovoľnú záchrannú službu,
  - f) zvolávať valné zhromaždenie a predsedníctvo,
  - g) plniť uznesenia valného zhromaždenia a predsedníctva, riešiť požiadavky oblastných skupín a klubov,
  - h) vyjadrovať sa k žiadostiam o sprístupnenie a prevádzkovanie jaskyne,
  - i) zabezpečovať centrálné akcie SSS,
  - j) zabezpečovať edičnú a propagačnú činnosť SSS,
  - k) predkladať správy o činnosti a hospodárení,
  - l) riešiť aktuálne úlohy a problémy,
  - m) určiť kľúč na počet delegátov valného zhromaždenia (1 delegát s hlasovacím právom na 5 členov).
4. Aby rozhodnutie výboru bolo platné, musí ho schváliť nadpolovičná väčšina jeho členov.

Článok 8 Predseda SSS

1. Predseda je štatutárnym zástupcom SSS. Je oprávnený konať menom SSS, prípadne delegovať túto právomoc na iných členov výboru SSS.
2. Do pôsobnosti predsedu patrí:
  - a) zastupovať SSS navonok,
  - b) zvolávať zasadnutia výboru,
  - c) riadiť činnosť výboru a sekretariátu SSS,
  - d) vybavovať bežné záležitosti SSS.
3. Predseda je povinný riadiť sa rozhodnutiami výboru, ak nie je dohodnuté inak.

Článok 9 Kontrolná komisia

1. Kontrolná komisia priebežne kontroluje činnosť a hospodárenie SSS na základe právnych predpisov a rieši spory vo vnútri SSS. Za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu.
2. Kontrolnú komisiu v počte troch členov volí na dané obdobie valné zhromaždenie.
3. Kontrolná komisia si volí spomedzi svojich členov predsedu.

Článok 10 Oblastné skupiny a kluby

1. Oblastné skupiny a kluby (ďalej len OS a K) vznikajú ustanovujúcou členskou schôdzou najmenej 5 osôb, ktoré spĺňajú podmienky členstva alebo už sú členmi SSS, a po schválení prihlášky predsedníctvom SSS. Voľba názvu OS a K, výboru a revízora OS a K je v právomoci jej členov na ustanovujúcej členskej schôdzi.
2. OS a K sa skladajú najmenej z 5 členov SSS. Čakateľov na členstvo prijíma členská schôdza, ktorá rozhoduje aj o dĺžke čakateľskej lehoty každého uchádzača.
3. OS a K môžu byť právnickými subjektmi, riadiacimi sa platnými predpismi a zákonmi Slovenskej republiky.
4. OS a K môže vyvíjať speleologickú činnosť na území Slovenska v súlade so stanovami SSS a právnymi predpismi SR a v zahraničí, pričom musí rešpektovať pracovné záujmy ostatných OS a K a zachovávať právo priority.
5. Z práva priority vyplýva, že OS a K bude vyvíjať činnosť na lokalitách, ktoré sú už predmetom činnosti inej OS a K, len s jej súhlasom a v rámci vzájomnej súčinnosti.
6. Majetok OS a K musí byť voči SSS právne vysporiadaný.
7. K zrušeniu OS a K môže dôjsť vyjadrením súhlasu dvoch tretín jej členov. Zrušenie OS a K sa hlási písomne predsedníctvu SSS.

8. Vylúčenie OS a K z radov SSS pre závažné porušenie stanov SSS na návrh výboru SSS musí odhlasovať predsedníctvo dvojtretinovou väčšinou hlasov.

Článok 11

Výročná členská schôdza

- 1.** Výročná členská schôdza je vrcholným orgánom OS a K. Schádza sa po uplynutí kalendárneho roka do 15. februára.
- 2.** Do pôsobnosti výročnej členskej schôdze patrí:
  - a) prerokovať správy výboru OS a K a voľné návrhy jej členov,
  - b) voliť a odvolávať predsedu, výbor a revízora OS a K, voliť delegátov na valné zhromaždenie,
  - c) schvaľovať ročnú správu o činnosti OS a K,
  - d) schvaľovať plán činnosti OS a K a rozpočet na nasledujúci rok,
  - e) prijímať nových členov a čakateľov na členstvo SSS,
  - f) zrušiť členstvo, vylúčiť člena za závažné porušenie stanov.

Článok 12

Členská schôdza

- 1.** Členská schôdza OS a K je jej vrcholným orgánom v období medzi členskými výročnými schôdzami. Schádza sa podľa potreby.
- 2.** Do pôsobnosti členskej schôdze patrí:
  - a) kontrolovať činnosť výboru OS a K a ukladať mu úlohy,
  - b) rozhodovať o cieľoch a postupoch OS a K,
  - c) prijímať nových členov a čakateľov na členstvo SSS,
  - d) vylúčiť člena za závažné porušenie stanov.

Článok 13

Výbor OS a K

- 1.** Výbor OS a K je výkonným orgánom, ktorý v období medzi členskými schôdzami riadi jej život. Výbor OS a K tvorí predseda, tajomník, hospodár, pokladník. V závislosti od veľkosti členskej základne môže byť výbor úmerne rozšírený alebo zúžený.
- 2.** Výbor OS a K sa schádza podľa potreby. Za svoju činnosť sa zodpovedá členskej schôdzi a výročnej členskej schôdzi.
- 3.** Do pôsobnosti predsedu, ktorý zastupuje OS a K navonok, patrí:
  - a) riadiť činnosť OS a K,
  - b) zodpovedať za uskutočnenie školenia členov OS a K k výkladu zásad bezpečnosti pri speleologickej činnosti,
  - c) rešpektovať požiadavky jednotnej speleologickej dokumentácie,
  - d) vychovávať členov SSS,
  - e) spolupracovať s ostatnými OS a K a upevňovať spolunažívanie v rámci organizácie,
  - f) zúčastňovať sa na zasadnutiach predsedníctva SSS,
  - g) zvolávať členské a výročné členské schôdze.
- 4.** Výbor OS a K zabezpečuje jej materiálno-technické vybavenie, vedie finančnú a hospodársku agendu a zodpovedá za majetok OS a K.
- 5.** Funkčné obdobie výboru OS a K určuje výročná členská schôdza.

Článok 14

Revízor OS a K

- 1.** Kontroluje činnosť a hospodárenie OS a K podľa týchto stanov, smerníc pre hospodársku činnosť a ostatných záväzných predpisov.

2. Revízor má právo zúčastniť sa na schôdzi výboru OS a K. Je povinný výsledky kontroly oznámiť výročnej členskej schôdzi písomnou správou.

Článok 15 **Odborné komisie**

1. Odborné komisie sú odbornými, poradnými a pomocnými orgánmi predsedníctva na riešenie problémov rôznych speleologických disciplín a činnosti SSS vôbec.
2. Jednotlivé odborné komisie ustanovuje výbor z odborníkov SSS, prípadne z externých odborníkov.
3. Pre činnosť odborných komisií platia ustanovenia ako pre OS a K.

Článok 16 **Dobrovoľná záchranná služba SSS**

1. Na ochranu zdravia a životov členov alebo iných osôb a majetku SSS pri nehodách najmä v jaskyniach zriaďuje SSS Dobrovoľnú záchrannú službu (DZS).
2. Činnosť DZS riadi náčelník DZS a kontroluje výbor SSS. Náčelníka menuje a odvoláva predseda SSS na návrh výboru SSS. Členom DZS sa môže stať len člen SSS po uplynutí čakateľskej lehoty a vykonaní osobitných skúšok.
3. Činnosť DZS sa riadi štatútom a vo vzťahu k členom poplachovým plánom. Vykonáva preventívnu činnosť a kontrolu vystrojenia a zabezpečenia krasových javov na zvyšovanie bezpečnosti práce podľa zásad bezpečnosti pri speleologickej činnosti.
4. DZS spolupracuje s ďalšími záchrannými službami, zdravotníckou službou a políciou. Na požiadanie vykonáva záchranu aj mimo pôsobnosti SSS.

Článok 17 **Sekretariát**

1. Sekretariát je nevolený administratívno-hospodársky orgán SSS s pracovníkmi v stálom pracovnom pomere. Podľa povahy úloh sa práce zúčastňujú ďalší dobrovoľní spolupracovníci. Pracovníkov sekretariátu prijíma do pracovného pomeru a rozväzuje ho s nimi výbor SSS.
2. Činnosť sekretariátu riadi predseda SSS.
3. Sídлом sekretariátu je sídlo spoločnosti.
4. Za svoju činnosť sekretariát zodpovedá výboru, valnému zhromaždeniu a predsedníctvu.
5. Do pôsobnosti sekretariátu patrí:
  - a) vedie agendu predsedníctva a výboru so všetkými organizačnými zložkami SSS a mimo SSS,
  - b) zodpovedá za včasné šírenie informácií, ktoré sa týkajú činnosti SSS, medzi jednotlivými organizačnými zložkami,
  - c) vedie účtovníctvo SSS,
  - d) zabezpečuje edično-propagačnú činnosť,
  - e) vykonáva nákup, zabezpečuje skladové hospodárstvo, distribuuje hospodárske prostriedky organizačným zložkám a uskutočňuje ich pravidelnú inventarizáciu,
  - f) vedie ústrednú evidenciu členov a vydáva členské preukazy,
  - g) vedie ústrednú dokumentáciu materiálov z činnosti SSS a umožňuje ich využívanie pre členov združenia,
  - h) v spolupráci s príslušnými organizačnými zložkami zabezpečuje centrálné akcie SSS.

IV. ČASŤ **Disciplinárny poriadok**

Článok 18

Výchovné a disciplinárne opatrenia

1. Za poškodenie záujmov, dobrého mena SSS, za porušenie stanov SSS, nesplnenie členských povinností a za narušanie spolunažívania v rámci združenia môže byť členovi alebo Os a K uložené jedno z týchto opatrení:
  - a) napomenutie,
  - b) vylúčenie.
2. Napomenutie ukladá:
  - a) členovi SSS výbor príslušnej OS a K,
  - b) OS a K výbor SSS,
  - c) nezaradeným členom výbor SSS.
3. Vylúčenie ukladá: členovi SSS členská schôdza príslušnej OS a K alebo predsedníctvo SSS.
4. Uloženie opatrení musí byť schválené nadpolovičnou väčšinou členov príslušného orgánu a oznámené písomnou formou.
5. Proti uvedeným opatreniam možno do 15 dní podať písomné odvolanie na orgán, ktorý opatrenie uložil, alebo na kontrolnú komisiu.

Článok 19

Riešenie sporov

1. Ak vznikne medzi členmi SSS alebo medzi členmi a orgánom spor, zavedie sa na ich žiadosť zmierovacie konanie.
2. Spory rieši kontrolná komisia, výbor, predsedníctvo a valné zhromaždenie.

V. ČASŤ

Hospodárenie SSS

Článok 20

Finančné zabezpečenie

1. Finančné zabezpečenie SSS tvoria:
  - a) členské príspevky,
  - b) príjmy z verejnoprospešnej a osvetovej činnosti, príjmy z reklám a z predaja vlastných publikácií a iných propagačných materiálov,
  - c) dotácie, dary, sponzorské príspevky,
  - d) príjmy z hospodárskej činnosti a fondov, ktorých cieľom je informovať verejnosť a zlepšiť stav a ochranu životného prostredia.
2. Získavanie a použitie finančných príspevkov pre SSS sa riadi platnými právnymi predpismi a zákonmi Slovenskej republiky.

VI. ČASŤ

Záverečné ustanovenia

Článok 21

Zánik SSS

1. SSS zanikne, ak sa na tom uznesie dvojtretinová väčšina delegátov valného zhromaždenia.
2. Majetok SSS musí byť pred ukončením jej činnosti právne vysporiadaný.
3. O ukončení činnosti SSS sa spíše zápisnica so záverečnou revíznou správou.

Znenie stanov schválené 18. Valným zhromaždením SSS, 1. apríla 2016